

Szerk. az olvasóhoz

E helyen a „vezércikk” aggodalma – nem először – az ún. „migráns”-helyzet (jelenség, válság, fenyegetés...) kételyeit feszegetné – a lapszámon belül jelentkező fedezet nélkül. Ugyanis, minden erőfeszítésünk ellenére – nemcsak a mi fórumunk hasábjain – nincs minderre, nem a tartalmában, de legalább a mélységében, alaposságában megnyugtató leírás (elbeszélés), elemzés, értékelés, netán megoldásjavaslat. A magyar, s talán a világ értelmisége tehetetlen áll, s csak érzelmi vagy pártállás-függő reakciókat bocsát ki az egyre veszélyesebb fenyegetettségre, s ugyanúgy nincs rá válasza, mint a kormányoknak, s magának az Egyesült Európa vezetésének. Ami önmagában is az európai civilizáció elkorrodálására mutat. Hiszen nemcsak a valósággá s hétköznapi eszközökké váló legmerészebb sci-fi fikciókat lepipáló technika, de a mögötte levő kutatások, elemző-modellek dacára az új népvándorlás kora áradata a teljes meglepetés erejével hatott, s már közel egy éve választalanságba dermeszt. S ugyanolyan kivédhetlenséget vizionál, mint másfél ezer évvel ezelőtt a Római Birodalom számára, amely az akkori fejlett Európát testesítette meg. (S mit gondoljunk arról, hogy az akkori új-migráns „kalandozók” népeiből keveredett ki később, évszázados anarchia után a mai Európa, s vele az új világrend alapjai – ama, szintén a migránsok behordta új vallás: a kereszténység bázisán.)

Belőlünk, európai és magyar zsidókból a bevándorlók fogadása, vagy akár a róluk szóló diskurzus is igen gazdag, s bizony nem kellemes asszociációkat, „kollektív emlékeket” vált ki. Ezek sem törtek eleddig napvilágra – csak a dermedt csend fojtogatása rombolja a mi, s persze mindenki más etikai érzékét és biztonságát.

Ebben a katakizmban csak azt tudjuk rögzíteni, hogy a magyar világ, és egyáltalán maga a világ állapota felülírja kulturális feladatainkat.

Még akkor is, ha – szintén jelenkorunk jellemző szimptomájaként – nem tudjuk érvényesen rögzíteni ezt a jelenkori történelmet a legtótálisabban beárnyékoló helyzetet.

Csak azt nem tehetjük, hogy, ezért a szintén „kollektív” dermedt állapot miatt, úgy tegyünk, mintha nem az egzisztenciális és civilizációs szakadék szélén táncolnánk.

*

Névelírásért egy negyedéves folyóiratban talán nem kellene helyreigazítást eszközölni. Azonban egy – lehet, a tudat alatt dolgozó s a leadási kavargásban keletkezett hibáért annál inkább. Előző számunkban a 16. oldalon lévő képalírásban a *Saul fia* alkotóinak – rendezőjének és operatőrjének – a keresztnevét nem hibásan írtuk, hanem, ami végzetesebb: az apjukéval cseréltük fel. (Még ha mondanivalónkat e több nemzedéken keresztül kultúrateremtő „kollektív emlékekre” is helyeztük.) Az érintettektől és az olvasótól elnézést kérünk.

TARTALOMJEGYZÉK TABLE OF CONTENTS

- 2 Juhász Ferenc (1928–2015)
Juhász Ferenc: Mit mondhatok? (vers)
Ferenc Juhász, “What Can I Say?” (Poem)
- 6 „Nem vettem le a nyakamból a Dávid-csillagot.” Zsidó segítők a migránsok között – „Európa fél.” Radnóti Zoltán rabbi a menekültkérdésről – Dorogi Katalin interjúja
Katalin Dorogi, “Migrants” (Two Interviews)
- 13 Lackfi János: Sirák fia és a hamuszív (vers)
János Lackfi, “The Son of Sirach and Heart of Ashes” (Poem)
- 14 Széplaky Gerda: Határvonalon. Gondolatok a Budapesti gettó-
emlékfal kapcsán (tanulmány)
Gerda Széplaky, “On the Border: Thoughts on the Memorial
Wall of the Budapest Ghetto”
- 31 Dész Júlia – Vajda Júlia: „Én- én egyszerűen nem tudom elhinni
-- hogy én meg tudtam tenni ezt.” Bűn és bűntudat egy felvidéki
magyar munkaszolgálatos történetében (pszichológiai
mélyinterjú)
Júlia Dész – Júlia Vajda, “I Simply Cannot Believe I was Able to
Commit Such Acts.” Guilt and Conscience in the Story of a
Forced Laborer – Deep Interview
- 52 Györe Balázs: Apám naplója
Balázs Györe, “My Father’s Diary”
- 54 Kovács András Ferenc: Egérének – cimbalomra, nyenyerére.
Erdélyi jiddis népdalra (vers)
András Ferenc Kovács, “Mouse Song for Cimbalom and
Hurdy-gurdy Composed for a Transylvanian Yiddish Folksong”
(Poem)
- 55 Széchenyi Ágnes: Adalék Lesznai Anna: Kezdetben volt a kert
című regényének végső formájához és kiadástörténetéhez
(tanulmány)
Ágnes Széchenyi, “Contribution to the Completion and
Publication History of Anna Lesznai’s ‘In the Beginning Was
the Garden’” (Essay)
- 59 Horváth Zoltán: Lektor jelentés Lesznai Anna: Béke és
pusztulás című regényéről (forrás)
Zoltán Horváth, “Reader’s Report on Anna Lesznai’s Novel
‘Peace and Annihilation’”
- 63 Lengyel András: Ignotus, a „kereső” fölvétele a Demokratia
szabadkőműves páholyba (tanulmány)
András Lengyel, “The Admission of Ignotus to the Masonic
Lodge ‘Demokratia’” (Essay)
- 70 Kurdi Krisztina: Nacionalizmus a kelet-európai zsidó
diaszpórában (tanulmány)
Krisztina Kurdi, “Nationalism in the East-European Jewish
Diaspora” (Essay)
- 82 Konrád Miklós: Zsidók az utcákon. A budapesti zsidó
hordárok tündöklése és bukása (tanulmány)
Miklós Konrád, “Jews on the Street Corner: The Rise and
Decline of the Jewish Porters” (Essay)
- 95 Báthori Csaba: Légy, aki vagy. Karl Kraus: Am den Schnittlauch
(A snidlinghez) (tanulmány)
Csaba Báthori, “Be Who You are. Karl Kraus, ‘Am den
Schnittlauch’” (Essay)
- 101 Szomory György: Goldmark Károly és a Sába királynője
(tanulmány és operakritika)
György Szomory, “Karl Goldmark and ‘The Queen of Sheba’”
(Essay and Opera Critique)
- 109 Huszár Ágnes: Olvasónapló
Ágnes Huszár, “Reader’s Diary”
- 119 Figyelő
Observer